

Quick scan flora en fauna

Zorglandgoed Hoogerlust te Muiden

In opdracht van: Plannen-makers

28 september 2015

Colofon

© 2015 Laneco / Plannen-makers

Tekst en samenstelling: Ing. T. Brouwer
Projectleiding: Ir. D. van Pijkeren
Eindverantwoordelijk: Ir. D. van Pijkeren
Met medewerking van: -

Projectnummer: 77.15.04

In opdracht van: Plannen-makers

Wijze van citeren: Brouwer, T., 2015. Quick scan flora en fauna Zorglandgoed Hoogerlust te Muiden. Laneco, Ede.

Contact: Laneco
Mastbos 25
6718 HA Ede
www.laneco.nl

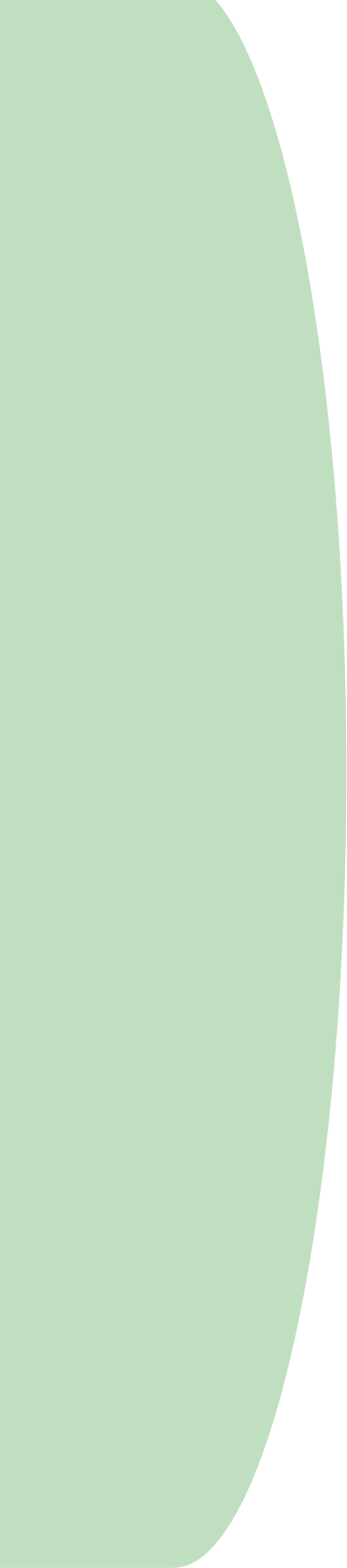
Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

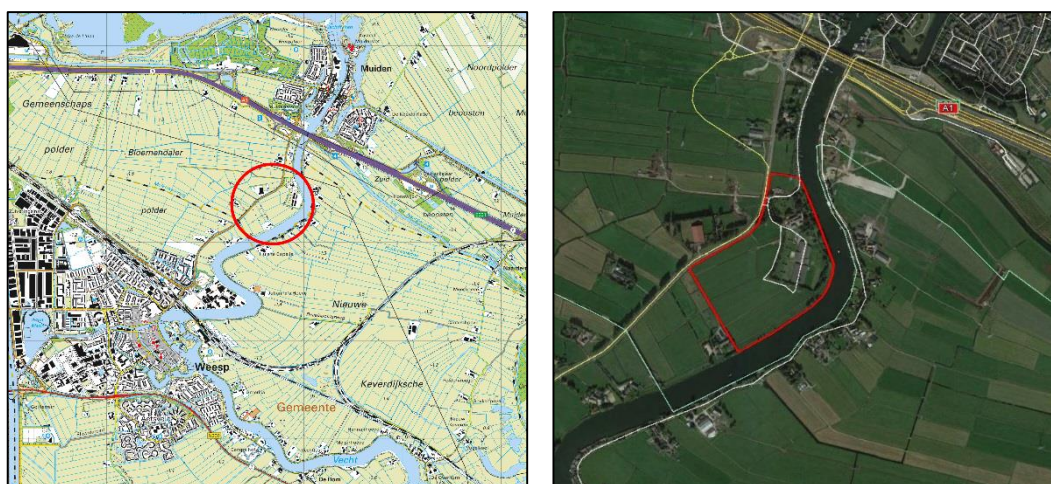
1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	5
2	WETTELIJK KADER.....	9
2.1	GEBIEDSBESCHERMING	9
2.2	FLORA- EN FAUNAWET	9
3	TOETSING.....	12
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	12
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	12
3.3	SOORTENBESCHERMING	13
4	CONCLUSIE.....	22
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	22
4.2	SOORTENBESCHERMING	23
4.3	CONSEQUENTIES	23
4.4	AANBEVELINGEN.....	25
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST.....	26
BIJLAGE 2	AMBITIEKAART ZORGLANDGOED HOGERLUST.....	28
BIJLAGE 3	GESCHIKTE GEBOUWEN VOOR VLEERMUIZEN EN HUISMUS.....	29
BIJLAGE 4	LOCATIE KERKUIL- EN STEENUILKASTEN	30
BIJLAGE 5	POTENTIEEL LEEFGEBIED RINGSLANG.....	31

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In opdracht van Zorglandgoed Hoogerlust in Muiden wordt er door Plannen-makers een nieuw planologisch kader opgesteld voor het uitvoeren van diverse ruimtelijke ontwikkelingen binnen het plangebied. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving.

Globale ligging en begrenzing plangebied (kaart: Basisregistratie Topografie, PDOK; luchtfoto: Google Earth)

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de geschiktheid voor beschermde plant- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied ligt tussen Muiden en Weesp ten zuiden van de rijksweg A1 en wordt grofweg begrensd door het nieuwe tracé van de rijksweg A1 aan de noordkant, de Vecht aan de oost- en zuidoostkant, de toegangsweg tot Weesperweg 3 aan de zuidwestkant en de Weesperweg aan de westkant. Rondom het plangebied liggen uitgestrekte polders. Het plangebied ligt op korte afstand van de Utrechtse Vecht, die ten oosten van het plangebied stroomt.

Het plangebied betreft een boerenerf met omliggende weilanden. Aan de noord- en zuidkant van het plangebied liggen kort gemaaide en door koeien begraasde weilanden. Op het perceel aan de noordkant staat een hoogspanningsmast. Dit perceel wordt

volledig omgegeven door een smalle diep ingesneden sloot. De weilanden aan de zuidkant worden doorsneden door smalle sloten die ten tijde van het veldbezoek grotendeels waren begroeid met een krooslaag.

Indrukken van het plangebied (foto's: Laneco)

Aan de noordkant van het erf staat een woning met daarachter twee grote geschakelde stenen en houten schuren. Rondom deze schuren liggen een mestvaalt en diverse bijgebouwtjes in de vorm van enkele stenen en houten schuurtjes. Verder naar het zuiden staan vier grote schuren; de noordoostelijke schuur is grotendeels van steen en anderen betreffen schuren die zijn opgebouwd uit hout en plaatmateriaal. Naast de schuren liggen een moestuin en diverse graslanden; in één van de graslanden staat De Vechthoeve, dat in de omgeving bekend staat als het 'Pippi Langkous-huis'. De

dakbedekking van de gebouwen bestaat uit dakpannen, asbestplaten of golfplaten. Verspreid over het erf zijn diverse rommel- en opslaghoekjes aanwezig. Aan de oostkant van het terrein staat ten noorden van de moestuin een kazemat en in het bosje langs de dijk staan een kazemat en een groepsschuilplaats die onderdeel uitmaken van de Stelling van Amsterdam.

Het erf en het centrale deel van het plangebied is nagenoeg volledig omgeven door houtsingels en opgaande begroeiing. Aan de oostkant van het plangebied ligt langs de Vecht een dijk met wat ruigere en natuurlijkere begroeiing. Het zuidelijke deel van de dijk bestaat grotendeels uit ruigere grasvegetatie; in het noordelijke deel is zowel op als langs de dijk opgaande houtige begroeiing aanwezig. Aan de noordkant van het plangebied (tussen het erf en weiland met de hoogspanningsmast) staat een oude hoogstamboomgaard met aan de westkant een singel met onder andere els (*Alnus glutinosa*), es (*Fraxinus excelsior*) en rode beuk (*Fagus sylvatica*). Langs de oprit van de boerderij staan ook enkele zeer oude rode beuken.

Voor het plangebied Zorglandgoed Hoogerlust is een visie opgesteld in de vorm van een ontwikkelplan (KNSF, 2015). Hoe de plannen uit deze visie exact worden gerealiseerd is niet geheel duidelijk. Op korte of lange termijn zijn in ieder geval de volgende werkzaamheden voorzien:

- Vechthoeve restaureren
- Bouwen van aanbouw Vechthoeve
- Voornemen om twee zuidelijke schuren bouwkundig aan te passen om zichtlijnen te verbeteren
- Openstelling V.I.S. mitrailleur-kazemat
- Vooralsnog handhaven en opknappen van schuren
- Behoud van houtwal
- Bijpassende buitenruimte realiseren bij Vechthoeve, met verhardingen en terrassen
- Boomgaard verduurzamen
- Groene kwaliteiten van landgoed versterken
- Groen aan de oostzijde bij de Vecht (bij voormalig woonbootligplaatsen en kazemat) uitdunnen
- Openbaar toegankelijk maken van landgoed
- Toegankelijk maken van Vechthoeve middels oprijlaan (door huidige houtwal heen)
- Behouden huidige infrastructuur
- Laarzenpad realiseren
- Parkeerruimte bij verschillende deellocaties realiseren
- Aanlegsteiger bij Vechthoeve realiseren
- Mogelijk verbouwen van huidige winkel
- Verbouwen van stallen aangrenzend aan woonhuis tot kantineruimte met sanitair, rustruimte, keuken en kantoor
- Aanleg (behoud) moestuin op Hoogerlust

Daarnaast zijn er in het Ontwikkelplan de volgende ambities opgenomen, die het uitwerkingsplan ook mogelijk maakt:

- Sloop overgrote deel huidige opstallen
- Restaurant met vergaderfaciliteiten in Vechthoeve (7 dagen per week)
- Terras op IJmeerdijk bij Vechthoeve
- 25 particuliere zorgwooneenheden
- Duurzame kippenstal zoals rondeelstal
- Uitbreiding winkel tot boerenlandwinkel, bijv. in de vorm van boerenmarktplaats met bakker en slager
- Realiseren kas

2 WETTELIJK KADER

2.1 GEBIEDSBESCHERMING

2.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is geworden. Hierin zijn de reeds bestaande natuurmonumenten al eerder opgenomen. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.1.2 *Ecologische hoofdstructuur*

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit de aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (EHS)/Natuur Netwerk Nederland (NNN). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuur-doelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als EHS/NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 FLORA- EN FAUNAWET

2.2.1 *Wettelijk kader*

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- Artikel 8: het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen;
- Artikel 9: het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- Artikel 10: het is verboden beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten;

-
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren;
 - Artikel 12: Het is verboden eieren van beschermde diersoorten te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen;
 - Artikel 13: Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

2.2.2 Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- beschermingscategorie 1:
Een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Denk daarbij aan soorten zoals konijn, veldmuis, egel, ree, bruine kikker en kleine watersalamander. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast.
- beschermingscategorie 2:
Voor beschermde soorten die niet zo algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen (bijvoorbeeld eekhoorn, steenmarter en wild zwijn), geldt de vrijstelling alleen als er een goedgekeurde gedragscode is. Organisaties die geen gedragscode hebben moeten, voor ingrepen die leiden tot verstoring of aantasting van deze soorten, een ontheffing aan te vragen.
- beschermingscategorie 3:
Voor ongeveer honderd zeldzame soorten (o.a. das, boommarter) geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Dan is meestal een ontheffing van het ministerie van EZ nodig, met uitgebreide toetsing.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege dwingende redenen van groot openbaar belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van

instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Uit uitspraken van de Raad van State blijkt dat volgens Europese richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) het verlenen van een ontheffing voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn alleen mogelijk is onder een beperkt aantal voorwaarden. Ontheffingen van de Flora- en faunawet worden alleen verleend als de volgende voorwaarden van toepassing zijn:

Alle soorten:

- Er zijn geen alternatieven;
- Het duurzaam voortbestaan van de populatie is niet in het geding.

Voor soorten van Tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats;
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid in het geding is;
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Voor vogels gelden voorwaarden uit de Vogelrichtlijn:

- De volksgezondheid en de openbare veiligheid in het geding is;
- Veiligheid van het luchtverkeer in het geding is;
- Ter bescherming van flora en fauna.

Uit een uitspraak van Raad van State (juli 2012) blijkt dat in alle gevallen dat het overtreden van de artikelen 10 en 11 van de Flora- en faunawet niet kan worden voorkomen door mitigatie, bij het ministerie een ontheffing van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd.

Artikel 2 van de Flora- en faunawet is een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via Natuurloket (www.natuurloket.nl) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar het onderzoek vooral te baseren op de biotoopinschatting door een ecooloog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens zoals uit de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997), Amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers en Van Delft, 2009) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Daarnaast zijn broedvogelgegevens opgevraagd bij de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.

Op 7 augustus 2015 heeft ecooloog T. Brouwer van Laneco het gebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

3.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het plangebied Zorglandgoed Hoogerlust ligt op circa 1,5 kilometer ten zuiden van het Natura 2000-gebied '*Markermeer en IJmeer*' en op circa 2,5 kilometer ten westen van het Natura 2000-gebied '*Naardermeer*'. Het agrarische en als woon/werkgebied gebruikte plangebied heeft geen directe relatie met deze Natura 2000-gebieden.

Externe effecten op de Natura 2000-gebieden dienen ook getoetst te worden. Voor de werkzaamheden die op korte of lange termijn worden uitgevoerd zoals beschreven in paragraaf 1.2 geldt dat voor vrijwel alle mogelijke effectfactoren zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid, trillingen, e.d. er gezien de afstand, de tussenliggende elementen, de beperkte omvang en lokale aard van de ingrepen, geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten zijn. Ten opzichte van de uitgangssituatie is er door het realiseren van nieuwe functies, zoals een restaurant en zorgwoningen, echter wel een beperkte toename in verkeersintensiteit te verwachten, dat leidt tot een verhoogde stikstofuitstoot. Omdat er uitbreiding van agrarische activiteiten

plaatsvinden, zoals bijvoorbeeld de bouw van een rondeelstal, kan er een toename optreden van de uitstoot van stikstof/ammoniak. Hiervoor is mogelijk een vergunning nodig van de Natuurbeschermingswet 1998. Als onderdeel van een toets in het kader van Natura 2000 dient onderzocht te worden of er door de realisatie van de rondeelstal en de toename in verkeersintensiteit invloeden zijn op beschermde waarden in nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

3.2.2 Ecologische Hoofdstructuur / Natuur Netwerk Nederland

Het plangebied Zorglandgoed Hoogerlust ligt niet in of direct grenzend aan gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) / Natuur Netwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde EHS/NNN-gebied ligt aan de oostkant van de Vecht op circa 300 meter ten noordoosten van het plangebied. Door het uitvoeren van de werkzaamheden gaat geen oppervlakte aan EHS/NNN verloren. Gezien de afstand en de lokale aard van de ingreep kunnen negatieve effecten op de EHS/NNN worden uitgesloten.

3.3 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantasting of verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.3.1 Vaatplanten

Het plangebied is deels bebouwd en verhard (het erf); de begroeiing buiten het erf bestaat uit de houtsingel rondom het erf, enkele weilanden, de moestuin, een oude boomgaard en de ruig begroeide dijk met aangrenzende bosjes. Tijdens het veldbezoek zijn voornamelijk algemene soorten aangetroffen, zoals duizendblad (*Achillea millefolium*), Canadese guldenroede (*Solidago canadensis*), gewone braam (*Rubus fruticosus*), gewone melkdistel (*Sonchus oleraceus*), grote brandnetel (*Urtica dioica*), gewone berenklaauw (*Heracleum sphondylium*), harig wilgenroosje (*Epilobium hirsutum*), pijlkruid (*Sagittaria sagittifolia*). Tijdens de veldverkenning zijn twee beschermde plantensoorten aangetroffen, namelijk grote kaardenbol (*Dipsacus fullonum*) en zwanenbloem (*Butomus umbellatus*). Voor deze soorten die onder het eerste, lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet vallen geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van groeiplaatsen. Op basis van deze vrijstelling mogen groeiplaatsen van deze soorten bij ruimtelijke ingrepen, bestendig gebruik en bestendig beheer en onderhoud worden aangetast, zonder dat hiervoor een ontheffing op de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd.

Uit de omgeving van het plangebied is naast het voorkomen van grote kaardenbol en zwanenbloem het voorkomen bekend van de algemeen beschermde soorten (tabel 1 Flora- en faunawet) brede wespenorchis (*Epipactis helleborine*) en gewone dotterbloem

(*Caltha palustis*) en de strikt beschermde soorten (tabel 2 Flora- en faunawet) moeraswespenorchis (*Epipactis palustris*) en rietorchis (*Dactylorhiza majalis* ssp. *praetermissa*) (Jonker, 2010; www.floravannederland.nl).

Binnen het plangebied is er sprake van een sterk door mensen beïnvloed milieu. Vanwege het ontbreken van geschikte groeiplaatsen, zoals natuurvriendelijke oevers of schrale bermen, worden er geen strikt beschermde vaatplanten verwacht binnen het plangebied.

3.3.2 Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied kunnen verschillende algemeen voorkomende beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), mol (*Talpa europaea*), haas (*Lepus europaeus*), vos (*Vulpes vulpes*), ree (*Capreolus capreolus*), kleine marterachtigen en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen (Broekhuizen *et al.*, 1992; Jonker, 2010). Verblijfplaatsen van deze soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet mogen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast.

Naast de algemeen voorkomende beschermde soorten zijn uit de omgeving van het plangebied ook verspreidingsgegevens bekend (Broekhuizen *et al.*, 1992; Jonker, 2010; Landschap Noord-Holland) van de strikt beschermde soorten boommarter (*Martes martes*), das (*Meles meles*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), noordse woelmuis (*Microtus oeconomus arenicola*) en waterspitsmuis (*Neomys fodiens*).

Boommarter en eekhoorn

Aangezien er binnen het plangebied geen bomen met eekhoornnesten of (grote) holtes zijn aangetroffen, kan de aanwezigheid van boommarter en eekhoorn worden uitgesloten. Ook zijn er geen samenhangende grotere opgaande groenelementen (bos- of houtopstanden) aanwezig die het plangebied of haar omgeving geschikt zouden kunnen maken voor deze soorten. De gebouwen binnen het plangebied zijn wel potentieel geschikt voor steenmarter, maar waarnemingen van deze soort zijn in deze omgeving echter zeer zeldzaam. Omdat er geen sporen of andere aanwijzingen zijn aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van steenmarter binnen het plangebied, wordt het voorkomen van deze soort uitgesloten.

Das

De das komt in Noord-Holland alleen voor in het Gooi en de Vechtstreek (Landschap Noord-Holland, 2014). Uit het plangebied of in de directe omgeving zijn geen archiefwaarnemingen bekend. Ook zijn er tijdens het veldbezoek geen dassenburchten, wissels of sporen vastgesteld. Vanwege de geïsoleerde ligging van het plangebied (tussen lokale wegen, de snelweg A1 en de Vecht) en het deels open en verstoorde ruderaal karakter van het plangebied kan de aanwezigheid van das worden uitgesloten.

Noordse woelmuis en waterspitsmuis

In waterrijke streken in Noord-Holland kunnen noordse woelmuis en waterspitsmuis voorkomen. Op grote afstand van het plangebied zijn waarnemingen bekend van deze soorten. Beide soorten leven in natte omstandigheden en zijn gevoelig voor concurrentie met andere (woel)muissoorten. De noordse woelmuis wordt voornamelijk aangetroffen in natte terreinen, zoals rietland, drassige hooilanden, moeras en vochtige duinvalleien. De waterspitsmuis leeft in structuurrijke oevers langs schoon, niet te voedselrijk water met een goed ontwikkelde watervegetatie. Vanwege het ontbreken van dergelijk habitats, kan het voorkomen van deze soorten in het plangebied worden uitgesloten.

Op basis van de archiefgegevens en het veldbezoek wordt het voorkomen van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten binnen het plangebied uitgesloten.

3.3.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal in te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Alle vleermuizen zijn strikt (tabel 3) beschermd door de Flora- en faunawet.

Volgens verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 1992; Limpens *et al.*, 1997; Jonkers, 2010; Landschap Noord-Holland, 2012) komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Van deze soorten zijn ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonende soorten. Gewone baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis verblijft zowel in gebouwen als bomen. De overige soorten zijn overwegend gebouwbewonend.

Foerageergebied en vliegroute

Het plangebied en de directe omgeving vormt geschikt foerageergebied voor de meeste van de hiervoor genoemde vleermuissoorten. Gezien de locatie worden vooral meervleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en mogelijk gewone grootoorvleermuis verwacht binnen het plangebied. Aangezien de geplande ingrepen voornamelijk betrekking hebben op renovatie en/of nieuwbouw op bestaande

bouwlocaties zijn er geen negatieve effecten te verwachten op (essentieel) foerageergebied.

De Vecht aan de oostkant van het plangebied is geschikt als vliegroute en foerageergebied voor soorten als water- en meervleermuis. De houtsingels en bosjes rondom het erf zijn geschikt als vliegroute voor andere vleermuissoorten. Aantasting van vliegroutes kan leiden tot indirecte aantasting van verblijfplaatsen. Omdat de singel rondom het erf grotendeels gehandhaafd blijft en de werkzaamheden geen betrekking hebben op de Vecht, worden op deze potentiële vliegroutes geen effecten verwacht. Aandachtspunt hierbij is dat er geen grote gaten (>25 m) mogen vallen in de singels. Als er toch grotere gaten vallen in de opgaande lijnbeplantingen dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het gebruik van deze elementen als vliegroute door vleermuizen. Eventuele verlichting langs watergangen en opgaande begroeiing dient te worden beperkt. Indien toch extra verlichting wordt aangebracht dient dit niet uit te stralen op de watergang of richting boomkronen.

Zomer, kraam- en paarverblijfplaatsen

De bomen in het plangebied (de rode beuken en het bosje aan de oostkant) zijn niet op voorhand ongeschikt als verblijfplaats voor boombewonende soorten vleermuizen. Er zijn plannen om het bosje langs de Vecht op te knappen. Ook een groot deel van de bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen (zie bijlage 3). Er zijn ruimtes onder de dakrand en de pannen aanwezig. Ook kunnen zolders geschikt zijn voor soorten als laatvlieger en gewone grootoorvleermuis.

Door het slopen en renoveren van gebouwen en het kappen van bomen kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetast. Om de aanwezigheid van verblijfplaatsen en daarmee de effecten op vleermuizen in beeld te brengen dient nader onderzoek te worden uitgevoerd.

Winterverblijfplaatsen

In de plannen is ook een voornemen opgenomen om een van de kazematten of een groepsverblijf bunker om te vormen voor recreatieve doeleinden. Deze elementen zijn niet op voorhand ongeschikt als winterverblijfplaats voor vleermuizen. De betreffende bunker moet worden onderzocht op aanwezigheid van overwinterende vleermuizen.

3.3.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied onder andere de vogelsoorten blauwe reiger (*Ardea cinerea*), boerenwaluw (*Hirundo rustica*), houtduif (*Columba palumbus*), huismus (*Passer domesticus*), kauw (*Corvus monedula*), koolmees (*Parus major*), merel (*Turdus merula*), turkse tortel (*Streptopelia decaocto*) en wilde eend (*Anas platyrhynchos*) gehoord en gezien. Alle vogels en dan specifiek hun verblijfplaatsen (nesten) zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet. Aantasting en verstoring van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd (LNV, 2009).

Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

Van de jaarrond beschermde vogelsoorten (LNV, 2009) vormen de houtsingels en de bosjes binnen het plangebied geschikte nestlocaties voor verschillende soorten roofvogels, zoals boomvalk (*Falco subbuteo*), buizerd en sperwer (*Accipiter nisus*). Tijdens het veldbezoek zijn geen horsten (nesten) waargenomen in de bomen binnen het plangebied. De aanwezigheid van met name sperwer kan echter niet worden uitgesloten; deze soort maakt onder andere nesten in dicht loofbos, zoals het bosje met enkele coniferen langs de Vecht aan de oostkant van het plangebied. De Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken geeft ook aan dat er mogelijk een sperwer in dit bosje aanwezig is, maar heeft dit nooit met zekerheid kunnen vaststellen.

Binnen het plangebied zijn twee kerkuilenkasten (links) en een steenuilenkast (rechts) geplaatst

Verder is uit de omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van diverse uilensoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, zoals kerkuil, ransuil en steenuil. In het plangebied zijn twee kerkuilenkasten aanwezig (zie bijlage 4). De Vogelwerkgroep geeft aan dat er een paartje kerkuilen aanwezig is op het erf, dat afwisselend gebruik maakt van de twee kerkuilenkasten. In 2014 heeft de soort

succesvol gebroed en zijn er acht kuikens opgegroeid. In een boom op het grasveld tegenover het woonhuis is een steenuilenkast geplaatst; deze kast is volgens de Vogelwerkgroep echter de afgelopen jaren alleen bezet geweest door spreeuwen (*Sturnus vulgaris*). Van ransuil zijn tot op heden geen waarnemingen bekend uit het plangebied.

De meeste gebouwen binnen het plangebied zijn potentieel geschikt voor gebouwbewonende soorten, zoals gierzwaluw (*Apus apus*) en huismus. Tijdens het veldbezoek zijn grote aantallen huismussen gezien en gehoord in en rondom de schuren. Ook de Vogelwerkgroep bevestigt dat er grote aantallen huismussen broeden in de schuren en stallen, met name in de schuren achter het woonhuis en in de jongveestal, maar de exacte aantallen zijn onbekend. In bijlage 3 is een overzicht gegeven van gebouwen die potentieel geschikt zijn als nestlocatie voor huismus. Van gierzwaluw zijn geen waarnemingen bekend uit het plangebied, het voorkomen van deze soort wordt daarom ook uitgesloten.

Uit het plangebied en de directe omgeving is onder andere het voorkomen bekend van de volgende categorie 5-soorten: blauwe reiger, boerenzwaluw, ekster (*Pica pica*), huiszwaluw (*Delichon urbicum*), koolmees, pimpelmees (*Cyanistes caeruleus*), spreeuw en zwarte kraai (*Corvus corone*). De bomen in het plangebied vormen potentieel geschikte nestlocaties voor soorten zoals ekster en zwarte kraai; de gebouwen vormen geschikte nestlocaties voor onder andere boerenzwaluw. Binnen het plangebied zijn twee torenvalkenkasten aanwezig, maar deze zijn volgens de Vogelwerkgroep niet bezet. Aangezien binnen het plangebied voldoende alternatieve broedplaatsen aanwezig zijn en blijven voor deze categorie vogels zijn er geen effecten op populatieniveau te verwachten. Negatieve effecten op vogels uit de vijfde categorie worden dan ook niet verwacht indien rekening gehouden wordt met het broedseizoen (actieve broedplaatsen).

In het plangebied is het voorkomen bekend of worden vaste rust- en verblijfplaatsen verwacht van de volgende vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd: huismus, kerkuil en sperwer. Als gevolg van de beoogde werkzaamheden kunnen leefgebied en vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast. Om de aanwezigheid van verblijfplaatsen, schuilplaatsen en foerageergebied en daarmee de effecten op broedvogels waarvan het nest jaarrond is beschermd in beeld te brengen is nader onderzoek noodzakelijk.

3.3.5 Amfibieën

Het habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen e.d. en voor sommige soorten vergraafbaar zand).

De watergangen binnen het plangebied vormen geschikt voortplantingswater voor diverse algemene soorten amfibieën zoals bruine kikker (*Rana temporaria*), middelste groene kikker (*Rana esculenta*), gewone pad (*Bufo bufo*) en kleine watersalamander

(*Lissotriton vulgaris*). Binnen het plangebied zijn voor deze algemene soorten tevens voldoende overwinteringsmogelijkheden. Verblijfplaatsen van algemeen voorkomende beschermde soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet mogen op basis van een algemene vrijstelling worden aangetast bij ruimtelijk ingrepen.

Naast de algemeen voorkomende beschermde soorten is uit de omgeving van het plangebied ook het voorkomen bekend van de strikt beschermde heikikker (*Rana arvalis*), poelkikker (*Rana lessonae*) en rugstreeppad (*Bufo calamita*) (Creemers & Van Delft, 2009; www.ravon.nl). De binnen het plangebied aanwezige watergangen zijn vanwege het voedselrijke karakter en het feit dat ze tijdens het voortplantingsseizoen grotendeels zijn dichtgegroeid met een krooslaag, niet optimaal voor de betreffende soorten. Ondanks de marginale kwaliteit van het voortplantingswater voor heikikker, poelkikker en rugstreeppad, kan het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied op basis van de quick scan niet volledig worden uitgesloten. Indien bij de beoogde ingrepen watergangen worden aangetast kunnen er negatieve effecten optreden op deze beschermde amfibieënsoorten. Om de aanwezigheid van beschermde amfibieënsoorten en daarmee de effecten op deze soortgroep in beeld te brengen is nader onderzoek noodzakelijk als ingrepen aan watergangen plaatsvinden. Op het landbiotoop van deze soorten (natte weides, singels en vergraafbaar zand) zijn geen effecten te verwachten omdat geen weiden worden aangetast, en de singel rond het plangebied grotendeels gehandhaafd blijft. Open zand is nauwelijks aanwezig.

3.3.6 Reptielen

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de strikt beschermde (tabel 3 Ffw) ringslang (*Natrix natrix*) (Creemers & Van Delft, 2009; Jonkers, 2010; www.ravon.nl; Landschap Noord-Holland).

Het biotoop van ringslang bestaat uit verschillende elementen: water om te jagen, plekken om te zonnen en locaties om te schuilen. Daarnaast is de aanwezigheid van geschikte overwinteringsplekken en voortplantingslocaties noodzakelijk. De watergangen binnen het plangebied zijn het grootste deel van het jaar grotendeels bedekt met een krooslaag en de omliggende weilanden worden intensief beheerd. Hierdoor is het plangebied niet bijzonder geschikt voor de aan water gebonden ringslang. De naast het plangebied gelegen Vecht vormt wel geschikt foerageergebied voor ringslang; ook biedt de dijk geschikte zon-, schuil- en overwinteringsplekken. De mestvaalt binnen het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingslocatie (zie bijlage 5).

Ondanks het feit dat het plangebied waarschijnlijk slechts van marginale betekenis is voor de ringslang, kan het voorkomen van deze soort binnen het plangebied op basis van de quick scan niet worden uitgesloten. Indien bij de beoogde ingrepen watergangen worden aangetast of werkzaamheden worden uitgevoerd aan de dijk of aangrenzende bosjes kunnen er negatieve effecten optreden op deze beschermde soort. Om de aanwezigheid van ringslang en daarmee de effecten op deze soort in beeld te brengen is nader onderzoek noodzakelijk als dergelijke ingrepen worden uitgevoerd.

De Vecht met de naastgelegen dijk valt buiten het plangebied van het uitwerkingsplan, maar vormt geschikt leefgebied (jacht- en overwinteringsbiotoop) voor ringslang (foto: Laneco)

3.3.7 Vissen

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de strikt beschermde vissoorten bittervoorn (*Rhodeus amarus*), kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*) en rivierdonderpad (*Cottus perifretum*) (www.vissenatlas.nl). De watergangen binnen het plangebied vormen geschikt leefgebied kleine modderkruiper en in mindere mate voor bittervoorn. Rivierdonderpad komt voornamelijk voor in stromende wateren met een grindige en/of stenige bodem waar voldoende schuilplekken zijn tussen stenen of andere vormen van beschutting zoals boomwortels of tussen oeverbeschoeiing; dergelijke habitats zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Rivierdonderpad wordt binnen het plangebied dan ook niet verwacht. De waarnemingen van rivierdonderpad uit de omgeving van het plangebied komen hoogstwaarschijnlijk uit de Vecht en het IJmeer.

In de watergangen in het plangebied is het voorkomen van kleine modderkruiper en in mindere mate bittervoorn niet uit te sluiten. Indien bij de beoogde ingrepen watergangen worden aangetast kunnen er negatieve effecten optreden op deze beschermde vissoorten. Om de aanwezigheid van beschermde vissoorten en daarmee de effecten op deze soortgroep in beeld te brengen is nader onderzoek noodzakelijk als ingrepen in watergangen worden uitgevoerd.

3.3.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Dergelijke biotopen zijn in het plangebied niet aanwezig.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de strikt beschermde platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*). Dit is een soort van stilstaand of zeer zwak stromend niet te voedselrijk water met een goed ontwikkelde en gevarieerde watervegetatie. Gezien het voedselrijke karakter van de watergangen en de nagenoeg volledige bedekking met kroos, wordt de platte schijfhoren niet verwacht binnen het plangebied.

De sloten binnen het plangebied hebben een voedselrijk karakter en zijn nagenoeg allemaal volledig bedekt met een krooslaag

4 CONCLUSIE

Voor het plangebied Zorglandgoed Hoogerlust te Muiden wordt een nieuw planologisch kader opgesteld. Om de kaders en mogelijke gevolgen van de plannen voor beschermde natuurwaarden helder te krijgen is een quick scan uitgevoerd, waarin mogelijk consequenties ten aanzien van de natuurwetgeving in beeld zijn gebracht.

4.1 GEBIEDSBESCHERMING

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (Nationaal Natuur Netwerk) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op beschermde gebieden.

4.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het plangebied Zorglandgoed Hoogerlust ligt op circa 1,5 kilometer ten zuiden van het Natura 2000-gebied 'Markermeer en IJmeer' en op circa 2,5 kilometer ten westen van het Natura 2000-gebied 'Naardermeer'. Het agrarische- en als woon/werkgebied gebruikte plangebied heeft geen directe relatie met deze Natura 2000-gebieden.

Externe effecten op de Natura 2000-gebieden dienen ook getoetst te worden. Voor vrijwel alle mogelijke effectfactoren zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid, trillingen, e.d. er gezien de afstand, de tussenliggende elementen, de beperkte omvang en lokale aard van de ingrepen, geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten zijn.

Ten opzichte van de uitgangssituatie is er door het realiseren van nieuwe functies, zoals een restaurant en zorgwoningen, echter wel een beperkte toename in verkeersintensiteit te verwachten, wat kan leiden tot een verhoogde stikstofuitstoot. Bij uitbreiding van agrarische activiteiten, zoals bijvoorbeeld de bouw van een rondeelstal, kan er een toename optreden van de uitstoot van stikstof/ammoniak. Hiervoor is mogelijk een vergunning nodig van de Natuurbeschermingswet 1998. Als onderdeel van een toets in het kader van Natura 2000 dient onderzocht te worden of er door de realisatie van de rondeelstal en de toename in verkeersintensiteit invloeden zijn op beschermde waarden in nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

4.1.2 *Ecologische hoofdstructuur / Nationaal Natuur Netwerk*

Het plangebied Zorglandgoed Hoogerlust ligt niet in of direct grenzend aan gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) / Natuur Netwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde EHS/NNN-gebied ligt aan de oostkant van de Vecht op circa 300 meter ten noordoosten van het plangebied. Door het uitvoeren van de werkzaamheden gaat geen oppervlakte aan EHS/NNN verloren. Gezien de afstand en de lokale aard van de ingreep kunnen negatieve effecten op de EHS/NNN worden uitgesloten.

4.2 SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals brede wespenorchis, dotterbloem, grote kaardenbol, zwanenbloem, egel, konijn, mol, muizen en spitsmuizen, kleine marterachtigen, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Op basis van deze vrijstelling mogen groeiplaatsen van deze soorten bij ruimtelijke ingrepen, bestendig gebruik en bestendig beheer en onderhoud worden aangetast, zonder dat hiervoor een ontheffing op de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd.

Binnen het plangebied kunnen op basis van de quick scan de volgende strikt beschermde soorten niet worden uitgesloten:

- vleermuizen (o.a. gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis);
- vogels met jaarrond beschermde nestplaats (roofvogels (sperwer); uilen (kerkuil); gebouwbewonende soorten (huismus);
- amfibieën (heikikker, poelkikker en rugstreeppad);
- reptielen (ringslang);
- vissen (bittervoorn en kleine modderkruiper).

4.3 CONSEQUENTIES

Nader onderzoek

Aantasting van verblijfplaatsen van in de Flora- en faunawet strikt beschermde soorten en daarmee een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet, kan niet zonder nader veldonderzoek worden uitgesloten. Er is nader onderzoek nodig naar:

- Vleermuizen (tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn); in geval van kap van bomen en/of sloop en renovatie van gebouwen.
 - Kraam-, zomer- en najaarsverblijfplaatsen. Nader onderzoek moet van half mei tot half juli (kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen) en van half augustus tot 1 oktober (paarplaatsen en (potentiele) winterverblijfplaatsen) worden uitgevoerd. Onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het vleermuisprotocol.
 - Winterverblijfplaats in de bunker. Nader onderzoek moet worden uitgevoerd in de winter bij lage temperaturen (december/januari). Onderzoek moet conform het vleermuisprotocol worden uitgevoerd.

-
- Foerageergebied en vliegroute. Nader onderzoek kan worden uitgevoerd van half mei tot half oktober. Onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het vleermuisprotocol.
 - Sperwer en andere roofvogels (tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn); in geval van verwijderen van bomen en werkzaamheden aan het bosje langs de Vecht. Onderzoek vindt plaats door in de periode net voor het broedseizoen en in het broedseizoen (half februari – half juli) twee maal onderzoek te doen naar territoriaal gedrag en broeden.
 - Huismus, nestplaatsen (tabel 3 Flora- en faunawet en Vogelrichtlijn); in geval van sloop en renovatie van gebouwen. Onderzoek vindt plaats door in de periode april – half mei twee maal onderzoek te doen conform de soortenstandaard (RVO, 2014).

Als watergangen worden aangetast is nader veldonderzoek naar de volgende soorten ook noodzakelijk.

- Heikikker, poelkikker en rugstreeppad (tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn); in geval van aantasten watergangen. Onderzoek vindt plaats door in de periode april – half juni drie maal onderzoek te doen conform de soortenstandaard (RVO, 2014).
- Ringslang (tabel 3 Flora- en faunawet en bijlage IV Habitatrichtlijn); in geval van aantasten watergangen, dijk en aangrenzende bosjes. Onderzoek vindt plaats door in de periode april – september drie tot vier maal onderzoek te doen door het langslippen van structuurovergangen eventueel in combinatie met neerleggen en controleren platen.
- Kleine modderkruiper (tabel 2 Flora- en faunawet) en bittervoorn (tabel 3 Flora- en faunawet); in geval van de aantasting van watergangen. Onderzoek vindt plaats door in de periode april – oktober één maal onderzoek te doen conform de soortenstandaard (RVO, 2014).

Indien de bovenstaande diersoorten worden aangetroffen en er is sprake van effecten op deze soorten als gevolg van de bestemmingsplanwijziging en de daarin opgenomen ingrepen, zal ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd (moeten) worden. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient het bepaalde in de Flora- en faunawet in acht te worden genomen.

Algemene voorwaarden

Er zijn twee voorwaarden uit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden (slopen, kappen, rooien en grondbewerking) dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels) mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt

en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:

- het slopen en kappen starten buiten het voortplantingsseizoen (april - augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
- het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

4.4 AANBEVELINGEN

Vanuit ecologisch oogpunt zijn de volgende vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Nieuw te bouwen gebouwen kunnen geschikt worden gemaakt voor vleermuizen door het gebruik van inbouw vleermuiskasten of door op een hoogte van 2,5 meter en hoger aan de zuidzijde open stootvoegen van 2 cm breed aan te brengen.
- Gebruik in de nieuwe bebouwing vogelvriendelijk vogelschroot (www.vogelvide.nl) of zet het vogelschroot één pan verder naar boven zodat broedruimte onder de pannen ontstaat.
- In de bebouwing kunnen ook neststenen voor de gierwaluw worden geplaatst. Ook kan ervoor worden gekozen om de hoeknokpan 3 cm over te laten steken.
- Het plangebied en de directe omgeving vormt geschikt leefgebied voor watergebonden vogelsoorten zoals ijsvogel en oeverwaluw. Omdat geschikte nestgelegenheid echter vaak een beperkende factor is, wordt aanbevolen om een ijsvogel- of oeverwaluwwand aan te leggen.
- Een van de andere bunkerelementen die nu afgesloten zijn, kan met beperkte ingrepen geschikt gemaakt worden als overwinteringsverblijf voor vleermuizen, als deze elementen nu nog niet toegankelijk zijn.

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2013. Vleermuisprotocol.

KNSF, 2015. Zorglandgoed Hoogerlust. Beschrijving ontwikkelplan Zorglandgoed Hoogerlust.

Jonkers, S., 2010. TB A6/A9: Schiphol-Amsterdam-Almere Natuurtoets flora en fauna. Arcadis, Assen.

Landschap Noord-Holland, 2014. Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. Landschap Noord-Holland, Heiloo.

Landschap Noord-Holland, 2012. Informatiebladen soortbescherming.

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNNV Uitgeverij.

Ministerie van LNV, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Bittervoorn. *Rhodeus amarus*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gierzwaluw. *Apus apus*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Heikikker. *Rana arvalis*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Huismus. *Passer domesticus*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2015. Soortenstandaard Kerkuil. *Tyto alba*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Kleine modderkruiper. *Cobitis taenia*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Poelkikker. *Rana lessonae*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Rugstreeppad. *Bufo calamita*.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

maps.noord-holland.nl

natura2000.eea.europa.eu

www.floravannederland.nl

www.ravon.nl

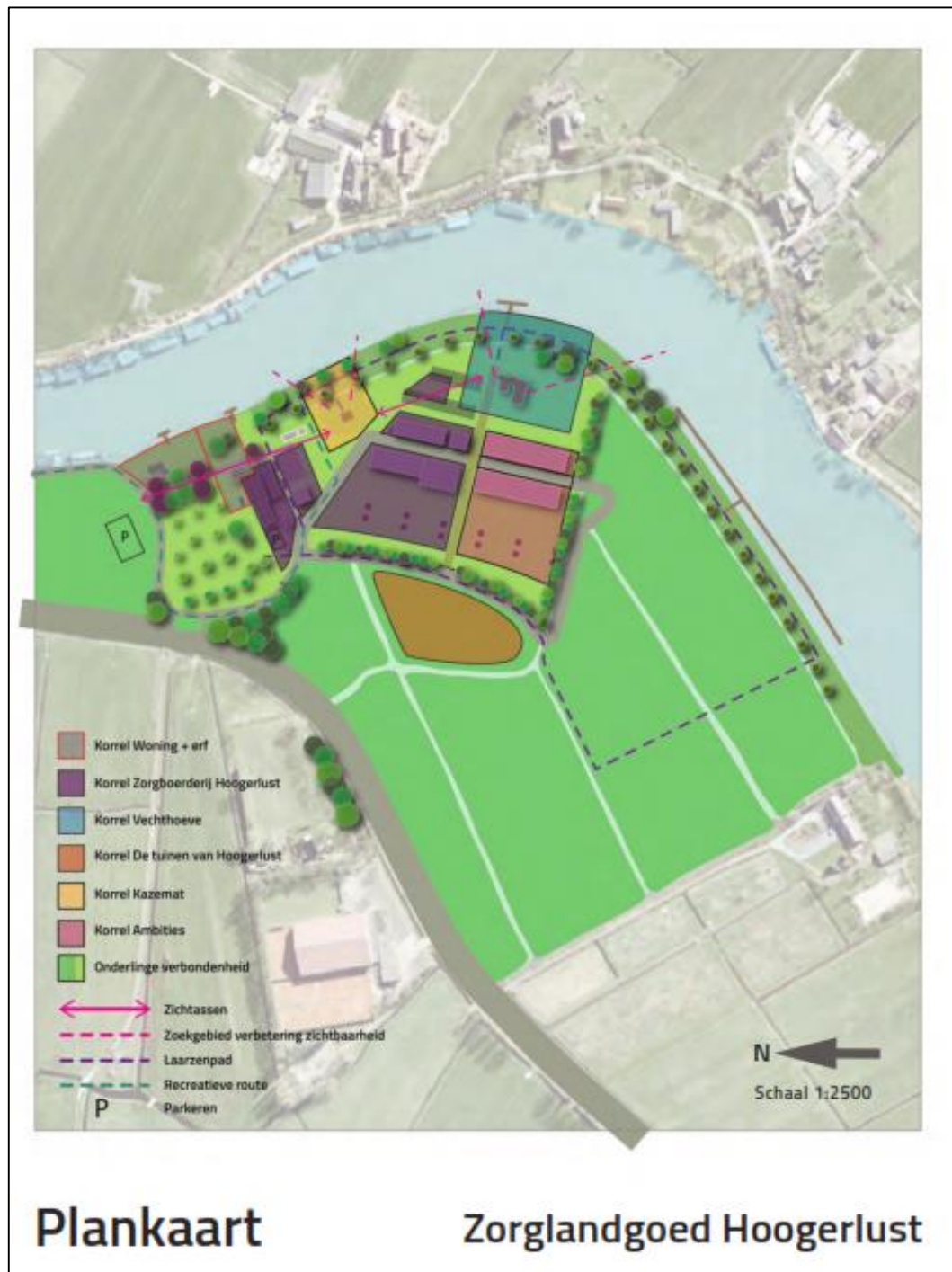
www.verspreidingsatlas.nl (floron)

www.vissenatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vogelbescherming.nl

BIJLAGE 2 AMBITIEKAART ZORGLANDGOED HOOGERLUST

BIJLAGE 3 GESCHIKTE GEBOUWEN VOOR VLEERMUIZEN EN HUISMUS

Voor vleermuizen en huismussen geschikte gebouwen binnen het plangebied; rood: vleermuizen; groen: huismus; oranje: vleermuizen en huismus

BIJLAGE 4 LOCATIE KERKUIL- EN STEENUILKASTEN

Kerkuilkasten (rode stip) en steenuilkast (groene stip)

BIJLAGE 5 POTENTIEEL LEEFGEBIED RINGSLANG

Potentieel leefgebied ringslang (oranje gearceerd) en potentiële voortplantingslocatie in de vorm van een mestvaalt (rood)